

Embellaziun, signalisaziun ed informaziun

M E S S A D I

dalla suprastanza communal a al cussegl da vischnaunca

Preziau signur president
Preziadas signuras cusseglieras
Preziaz signurs cussegliers

Gia dapi onns ei l'embellaziun dil vitg en special il beinvegni all'entrada e la cumparsa dalla staziun stau adina puspei in tema. En rama dil project Enjoy Switzerland ha ina grupp da lavur empruau da coordinar ils divers interess ed embellir la staziun dalla viafier. Vinavon era previu d'embellir las quater entradas dil vitg (Via Sursilvana, Via Alpsu, Via Lucmagn e la staziun dalla viafier). Cunquei ch'ins ha buca anflau ina buna concepziun han ins sistiu il project. La situaziun actuala ei nuncuntenteivla ed ei buca envidonta per nos hosps e passants. Pliras migliurs punctualas sco p.ex. nova cumparsa Via Sursilvana e decoraziun da Nadal ein vegnidadas realisadas. Denton manca ina cumparsa unitara ed in concept d'embellaziun per nies vitg. Ella medema direcziun va la moziun da cusseglier Livio Zanetti cun conmoziunaris dils 15 da mars 2013 concernent la cumparsa dil vitg (M 1-2013/2016). Ils puncts principals dalla moziun ein migliurar las tablas d'entrada el vitg, mesiras per embellir il vitg durant il temps da stad ed unviern, en special l'embellaziun da Nadal.

Cun la realisaziun dil concept d'embellaziun, signalisaziun ed informaziun vegnan las finamiras concepziunalas contonschidas. Perencunter ei la hospitalitad e l'amicabladad valurs fetg impurtontas, allas qualas mintgin da nus sa e duei contribuir sia cumpart.

1. Proceder

La suprastonza communal ha examinau pliras variantas en autras vischnauncas turisticas, denton ha il concept d'embellaziun buca perschuadiu. Ord quei motiv havein nus encuretgh novas vias. Cun Werner Egli havein nus anflau la persuna competenta cun ina profunda e fundada experientscha. Per obtener ina sligiaziun ei il team da project vegnius completaus cun specialists da differentas spartas. Il team tscharniu ha denter auter tratg en consideraziun nosa cuntrada muntagnarda, la situaziun particulara dil traffic movibel, l'architettura singulara, ils numerus sanctuaris era els vischinadis sco era la Claustra benedictina. La suprastonza communal ha concediu ils 14 da matg 2013 in credit da frs. 60'000 per in concept general da signaletica.

La suprastonza communal ha eligiu ina gruppa da lavur. A quella fan part: Ruedi Büchi, Gastro Mustér/Medel; Gion Tenner, archiv e historia; frater Niklaus, Claustra; Ervin Maissen, cau survetschs technics. Quella gruppa ha elaborau comunablamein il project suttamess.

Ils 25 da november 2013 han ils projectaders presentau in emprend sboz. Quel ei silsunter vegnius surluvraus e concretisau. Sper la signalisaziun ed informaziun tradiziunala ei era previu d'applicar novas medias digitalas sco p.ex. QR-code. Quei pretenda denton buna documentaziun en fuorma da text, maletgs e videos. Ils 28 da mars 2014 han ils projectaders suttamess la versiun finala. La staziun ei predestinada per ina presentaziun en fuorma visuala. Tuttas lavurs pusseivlas duein vegnir realisadas en vischnaunca ni ella regiun.

Il project da perimeter preveda la realisaziun en plirs pass. Igl emprend vegn realisau la colligiaziun denter la staziun dalla viafier entochen agl areal claustral. Sunter emprendas experientschas ed enconuschientschas vegn il project surluvraus ed actualisau tenor basegns. Sin la fiasta da Sogn Placi vegn l'embellaziun presentada realisada. La finamira ei da saver realisar ina cumparsa unica per l'entira vischnaunca. Ils cuosts per ils proxims pass succedan enteifer il quen current, etappai sur plirs onns.

Uonn festivescha la Claustra il giubileum da 1400 onns. Quei ei bein in bien termin per la realisaziun dall'embellaziun, signalisaziun ed informaziun nova per nies vitg. La Claustra cuntinuescha cun il medem concept sin siu areal.

Damai che Werner Egli vegn a presentar personalmein il project al cussegl da vischnaunca ed il rapport final ei aschuntaus a quest messadi, vegn desistiu d'explicar pli detagliadamein il concept elaborau.

2. Finanzas

Ils cuosts per la realisaziun dalla signaletica sepresentan sco suonda:

Tablas, muossavias, petgas d'informaziun, inscripziuns	frs.	151'000
Marcaziuns, adattaziuns vias	frs.	100'000
Bandieras tgietschen/alv	frs.	44'000
Reserva e TPV	frs.	55'000
Total	frs.	350'000

El preventiv 2014 ei previu sut conto „Embellaziun dalla staziun e dil vitg“ frs. 200'000. Cun quei che quella summa figurescha sut il quen d'investiziun, ha igl importo sulettamein caracter informativ.

3. Proposta

Sebasond sin sura ponderaziuns

p r o p o n a

la suprastonza communalala al cussegl da vischnaunca:

- d'approbar il concept d'embellaziun, signalisaziun ed informaziun da Werner Egli e cunplanisaders;
- da conceder in credit da frs. 350'0000 per la realisaziun dallas mesiras previdas 2014;
- da suttametter il credit tenor art. 21, lit. c dalla constituziun communalala al referendum facultativ;
- da declarar la moziun (M 1-2013/2016) da cusseglier Livio Zanetti cun la realisaziun dil project da signaletica per liquidada.

Suprastonza communalala Disentis/Mustér
Il president: Il canzlist:

Francesc Cajacob Andri Hendry

Disentis/Mustér, ils 31 da mars 2014

- Rapport Signaletica